

Oponentský posudek

na diplomovou práci Hany Vejmelkové na téma

Psychologické profilování pachatele terorismu a vybrané trestněprávní aspekty teroristických činů

Téma diplomové práce je velmi aktuální a velmi společensky závažné. Teroristické útoky v lednu roku 2015 v Paříži a v březnu 2016 v Bruselu i další teroristické aktivity v Evropě i jinde oživily zájem o prostředky právní ochrany před terorismem. Ukazuje se, že mezinárodní terorismus je jedním z příkladů nadnárodního zločinu v našem tisíciletí, je jedním z globálních problémů lidstva, je jednou z globálních hrozeb lidstvu. Představuje rovněž jeden z nejzávažnějších útoků na demokracii a právní stát, tedy na zásady, které jsou společné moderní evropské civilizaci.

Efektivní prostředky, které musí mít stát k dispozici v boji proti terorismu, musí být jak trestně právní (kriminalizace teroristických skutků a jejich trestněprávní postih, předcházení trestné činnosti), tak trestně procesní (prostředky umožňující vyhledání, vyšetření, prokázání teroristických skutků v trestním řízení). Prostředky trestního práva jsou pak jen výšečí celkové protiteroristické legislativy zahrnující dlouho řadu předpisů upravujících výměnu informací a spolupráci se zahraničím, vnitrostátní úpravu nakládání se zbraněmi, výbušninami, nebezpečnými látkami, ochranu významných objektů, evidenci obyvatel, ochranu státních hranic apod.

Diplomová práce se skládá z Úvodu, čtyř kapitol dále strukturovaných a závěru. Diplomantka v nich postupně pojednává o podstatě terorismu, psychologických otázkách souvisejících s motivací teroristy, teroristickou ideologií etc., dále o příčinách, taktice, strategii terorismu a nakonec o trestněprávních nástrojích boje proti terorismu v České republice.

Osnova diplomové práce je logická, jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují.

Diplomantka pracovala s širokým okruhem odborných pramenů většinou cizojazyčných. Je škoda, že autorka nevyužila více novější české, resp. Slovenské prameny. Mám tím na mysli sborník Spoločnosť proti terorismu vydaný Panevropskou vysokou školou v Bratislavě v roce 2014, nebo v témže roce monografii Evropské trestní právo z nakladatelství Leges, anebo poslední monografii Jelínek, J., Ivor, J.: Trestní právo Evropské unie a jeho vliv na právní řád České republiky a Slovenské republiky. Z obsahu diplomové práce je zřejmé, že diplomantka o těchto pramenech ani netuší.

Pokud jde o obecné otázky, tj. vymezení pojmu terorismu, druhy terorismu a podobné obecné otázky, má práce velmi pěknou úroveň. Také pojednání o mezinárodních, resp. Evropských nástrojích boje proti terorismu je dobré. Nicméně malou pozornost autorka věnuje vlastním českým trestněprávním prostředkům (trestný čin teroru a teroristického útoku). K těmto otázkám bude vhodné se vyjádřit při ústní obhajobě.

Jako aktuální problém se jeví v současnosti otázka evropských občanů migrujících do konfliktních oblastí světa a jejich zapojení do teroristického výcviku či teroristických operací.

Tyto osoby označované často jako „zahraniční bojovníci“ („Foreign Terrorist Fighters“) po svém návratu představují reálnou hrozbu pro vnitřní bezpečnost jednotlivých států Evropské unie, a to jak z hlediska organizování náboru dalších osob, tak i z hlediska možného využití svých bojových zkušeností k páčání teroristických činů či možného zapojení do struktur organizovaného zločinu. Jaké jsou možnosti postihu takových jednání podle českého trestního práva ?

Diplomová práce Hany Vejmelkové je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autorka zpracovala odborný text na dané téma, který má velmi pěknou úroveň.

Doporučuji práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě bude žádoucí, aby se diplomantka vyjádřila k otázkám uvedeným v posudku oponenta.

Hodnocení diplomové práce: velmi dobře

V Praze 26. 3. 2016

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,